

לכוארה מהו „או“, מה השיכנות לזה במאזע דברי התוכחות. וכן מהו כונת הקרא דבஸמו זו את התורה אשר שם משה, ורש"י פירש דקאי על מה שעתייד לסדר אחר פרשה זו, ולכוארה דותק. ונראית ע"פ מה שבארתי [במדבר ט ז] שמצד אהבת התורה ומצוותה הפריש משה, אף שלא היה אף לא חצי מצוה מאחר שלא קלטו, ובעצם היו יכולים לשנות לאחרים מצד הדין, אי לאו הידיעה שמה שרצתה משה אסור לשנות כי הכל הוא מהשי"ת, כאמור בני גד ובני ראובן את אשר דבר ה' אל עבדיך [במדבר לב לא], אף שהוא רק תנאי שצוה משה, משום שכינה מדברת מתוך גרכונו של משה, מ"מ מצד אהבה רצתה שיעשה כל מה שיכول במצוות, וכזהמשל על זה מאוחhab בסוף לא ישבע כסוף [מכות י א], וכן כרצאה לכורות ברית השני בערובות מואב שהוא אחר כריתת ברית ראשון, אז עליה בלבד להורות להם עניין אהבת המצוות, כי הקיום העיקרי יהיה מצד אהבה, שאנו ודאי יקיימו כראוי ולא למצוא פטורים ממצוות, ולכנון הפריש ג' הערים. ומובן לפי זה מה דמסיק על זה וזה התורה אשר שם משה לפני בניי, דקאי על הבדלת הערים, שבאופן קיום כזה יהיה קיום התורה לכל בניי. ומדוקיק לשון אשר שם משה, דהא זה היה מצד בחירת רצון משה לא מצד ציווי ה'.

ונראית שתני כריתות הברית הוא אחד מיראה ואחד מהאהבה כדאיתא בירושלמי סוטה [פ"ה ה"ה] שצעריך לעבוד מהאהבה, וכי שראה שאף מהאהבה שהיא מדריגת גדולה אפשר שיביעות, הינו שיחטא בהתרצות אל השגות גדולות ע"י דברים שאסורה תורה כהקרבת קרבנות שלא כדין, שבזה חטאו הרבה יותר, דשותפי חוץ בנסיבות רק מלכים הצדיקים ביותר כחזקיהו ויאשיהו השפיעו שלא לחטו, שראו איך שאפשר להשיג מדריגות גדולות בנסיבות כדי שהתירה תורה וחייבה בין במעמד הר סיני בין אח"כ, אבל שאר מלכים אף הצדיקים ביותר

עוובר היה הכבוש ביום אחד והוא מתהיבין בהרבה שנים קודם.

לא תומיפו על הדבר וגדי עיניכם הרואות את אשר עשה ה' בבעל פעור וגו' [ד ב]. השיכנות דעתיכם הרואות אשר עשה ה' בבעל פעור ללא תוסיפו, הוא משום דהתחלת הטה עבודה זרה היה בטעות אנוש ודורו שחשבו אשר הוא כבוד הש"ת ורצוינו שייעבדו לצבא השמים אשר נתנים בעולמות העליונים, כדאיתא ברמב"ם ריש הלכות ע"ז, אלא שהשי"ת לא חייהם לעובדן, ונמצא שהיה זה מצד שהוסיפו על מצות הש"ת לעשות כפי שמורה להם שכלה הטוענה, עד שלבטות בא מזה שכחו למורי את הש"ת והתחילו לעבוד אותם בעצם בחשבם שהם אלהות, עד שיצא ע"ז מאוסה וכעורה בעל פעור, וכן רואין מזה איך שאסור גם להוציא.

ושמרתם ועשיתם [ד ו]. פרש"י ושמרתם זו משנה. וצריך להבין מדוע נקרא הלמוד בלשון שמירה. ונראית כי بلا למוד אצל רב מומחה אף שירצה לעשות מצות הש"ת כפי שיבין עצמו שהוא הרצון, ואף שירצה לעשות כמו שראה איך עושים, אין זה עשה כי עלול לומר על טוב רע ועל רע טוב, ונמצא שלמד התורה דוקא הוא שמירה שקיימים המצוות כראוי. ויש לנו שיכנות לקרה דלא תוסיפו ועיניכם הרואות, לפי מה שבארתי לעיל דעתך ע"ז בא לאינשי בטעות בימי אנוש שחשבו בדעת עצמן שהשי"ת רוצה שייכבו להם וuousין בויה רצון הש"ת, כדכתיב הרמב"ם ריש הלכות ע"ז, וטעויות אלו באו משום שסמכו על דעת עצמן ולא למדנו מ אדם ושת, זה סמרק קרא ושמרתם זו המשנה שהיא שמירה לעשות כדין וכ halca שזו רצון הש"ת.

או יבדיל משה [ד מא]. פרש"י נתן לב להיות חרד וכור' מצוה שאפשר לקיימה אקימנתה.